

Správní řízení v kostce:

Přijímání dětí do MŠ

Pomalu se blíží každoroční přijímání nových dětí do vaší školky. Máte ve svých povinnostech přehled? Ještě je dost času si zrekapitulovat ty nejdůležitější zásady správního řízení.

RNDR. ING. EVA URBANOVÁ

Přijímání k předškolnímu vzdělávání je **správní řízení na žádost**. Škola rozhoduje ve správním řízení jak v případě vyhovění, tak zamítnutí žádosti.

Formulář žádosti o přijetí (příhlášky) si může vytvořit mateřská škola sama, ale musí dodržet náležitosti podání, nebo může zástupce dítěte napsat žádost o přijetí volně, ale opět musí dodržet náležitosti podání.

Mateřská škola jménem svého ředitele rozhoduje o přijetí/nepřijetí k předškolnímu vzdělávání podle § 34 a § 165 odst. 2 písm. b) školského zákona a v souladu se správním řádem. Zástupce dítěte, a nemusí to být vždy

zákonný zástupce, podává žádost o přijetí dítěte do mateřské školy, kterou si sám vybere (nemusí to být vždy spádová mateřská škola). Zástupce může dokonce podat současně několik žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání do různých mateřských škol. Nejedná se o porušení právních předpisů, žádný zákon tento úkon zákonnému zástupci nezakazuje.

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku **zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let.**

„**Ředitel mateřské školy může navrhnout zkušební pobyt dítěte ve školce maximálně na dobu 3 měsíců.**

Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte **je předškolní vzdělávání povinné**. Z předchozí věty vyplývá, že pokud dítě ke 31. 8. dosáhne pěti let, jeho zástupce je povinen ho v daném kalendářním roce přihlásit k předškolnímu vzdělávání.

Termíny zápisu

Zápis k předškolnímu vzdělávání se od následujícího školního roku koná v období **od 2. do 16. května**. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým (např. webové stránky školy, obce, úřední deska obce). Ředitel mateřské školy může v rámci tohoto období **stanovit více termínů zápisu**. Ředitel mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce.

Zkušební pobyt se např. stanovuje zejména mladším dětem, které přihlašují jejich zástupci na zkoušku, zda to

dítě v kolektivu zvládne. Do mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se přednostně přijímají děti, které před začátkem školního roku dosáhnou **nejméně třetího roku věku** (ke 31. 8.), pokud mají **místo trvalého pobytu (spádová mateřská škola)**, v případě cizinců místo pobytu, v příslušném školském obvodu nebo jsou umístěné v tomto obvodu v dětském domově, a to **do výše povoleného počtu dětí** uvedeného ve školském rejstříku. Předchází věta stanovuje **zákonná kritéria**

přijetí do mateřské školy zřízené pouze obcí nebo svazkem obcí (věk a bydliště dítěte, kapacita školy).

Kritérium „sourozenec“

Další kritéria může mateřská škola zvolit jen v případě, že nebudou diskriminační vůči žádné skupině osob. Např. **kritérium sourozenec** v dané škole bylo shledáno veřejnou ochránkyní práv jako vhodné kritérium, přestože by se o jeho nediskriminační povaze mohlo spekulovat. Stejně tak by se jako doplňkové kritérium mohlo použít bydliště v obci, které není oficiálně trvalé, ale dítě se na dané adrese v obci dlouhodobě zdržuje, což lze prokázat potvrzením od obce.

V souvislosti se spádovostí je obec povinna **v souladu s § 179 odst. 2 školského zákona zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí přednostně přijímaných**, tj. zřídit mateřskou školu nebo zajistit předškol-

ní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí na základě dohody.

Spádové mateřské školy

Na území obce, části obce nebo na území více obcí **se vymezují školské obvody spádové mateřské školy**, a to takto: Je-li v obci jedna mateřská škola zřízená obcí, tvoří školský obvod území obce; je-li v obci více mateřských škol zřizovaných obcí, stanoví obec školské obvody obecně závaznou vyhláškou; je-li na území svazku obcí jedna mateřská škola nebo více mateřských škol zřízených svazkem obcí nebo dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více mateřských škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu.

Spádovou mateřskou školou nemůže být v souladu s § 179 odst. 3 školského zákona lesní mateřská škola, v níž vzdělávání probíhá především ve venkovních prostorách mimo zázemí lesní mateřské školy, které slouží pouze k příležitostnému pobytu. Zázemí lesní mateřské školy nesmí být stavbou ve smyslu stavebních ani občanskoprávních předpisů.

Obecní úřad obce, na jejímž území je školský obvod mateřské školy, poskytuje je této škole s dostatečným předstihem před termínem zápisu **seznam dětí tříletých a starších a s trvalým bydlištěm v daném školském obvodu**. Tento

seznam obsahuje vždy jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte.

Zřizovatel poskytuje řediteli seznam tříletých a starších dětí s trvalým bydlištěm v daném školském obvodu v dostatečném předstihu.

Mateřské školy jiných zřizovatelů (MŠMT, kraj, církev, soukromník) si mohou stanovit **kritéria přijetí podle svého uvážení**, ale neměla by být diskriminační vůči žádné skupině osob.

O přijetí dítěte uvedeného v § 16 odst. 9 školského zákona (dítě s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami

indikaci. Výjimku tvoří pouze děti, pro něž je předškolní vzdělávání povinné, tzn. **pětileté a starší**.

Jak je to s přijímáním mladších dětí

Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku. Nejedná se o klasické přijímací řízení (zápis), ale musí **být dodržena**

Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu.

chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem) **rozhodne ředitel mateřské školy** na základě písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího lékaře.

Zřizovatel může určit mateřskou školu nebo její odloučené pracoviště ke vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele. O přijetí do této mateřské školy nebo odloučeného pracoviště rozhoduje ředitel na základě kritérií stanovených zřizovatelem, je-li jím stát, kraj, obec nebo svazek obcí, a v ostatních případech rozhoduje na základě kritérií stanovených vnitřním předpisem právnické osoby vykonávající činnost školy. Kritéria pro přijímání do mateřské školy se **zveřejňují předem**, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Další zákonná podmínka pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je dána § 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kdy mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným **očkovaním**, má doklad, že je proti nákaze imunní, nebo se nemůže očkovaní podrobit pro trvalou kontra-

podmínka očkování u mladších dětí.

Znamená to, že zákonný zástupce podá žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání, a pokud je žádost úplná a v mateřské škole je aktuálně volné místo, vydá ředitel mateřské školy rozhodnutí o přijetí, které doručí buď datovou schránkou, prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nebo předá osobně. Jakmile je rozhodnutí pravomocné, nastupuje dítě do mateřské školy.

Vzdělává-li se dítě v mateřské škole pravidelně kratší dobu, než odpovídá provozu, v němž probíhá vzdělávání, **může se ve zbývajících dobách vzdělávat další dítě**, aniž by se započítávalo do počtu dětí v mateřské škole pro účely posouzení souladu s nejvyšším povoleným počtem dětí zapsaným v rejstříku škol a školských zařízení (tzv. doplňkové děti).

V červenci a srpnu lze přijmout do mateřské školy děti z jiné mateřské školy, a to nejvýše na dobu, po kterou jiná mateřská škola přerušila provoz. Na přijímání těchto dětí se nevztahuje nejvyšší povolený počet dětí zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení, ředitel mateřské školy je však povinen zajistit, aby počet dětí, které se účastní vzdělávání v témž okamžiku, **nepřekročil nejvyšší povolený počet dětí**.

V tomto případě postupuje ředitel mateřské školy obdobně jako v případě přijímání k předškolnímu vzdělávání v průběhu školního roku, tj. na základě žádosti zákonného zástupce vydá v případě volného místa rozhodnutí o přijetí s tím, že ve výroku musí být uvedena doba, po kterou se bude dítě v dané mateřské škole vzdělávat (po kterou jeho kmenová mateřská škola přerušila provoz).

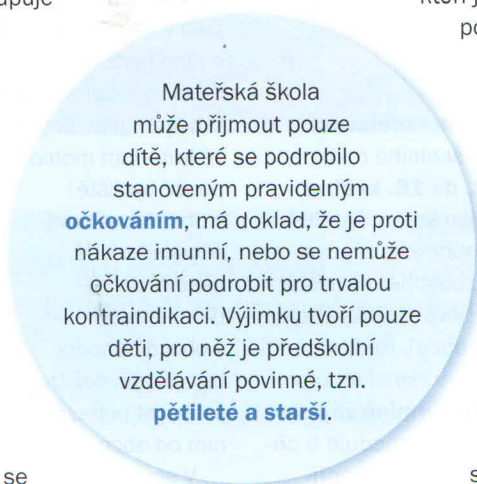
Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu

Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů.

Dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince,

kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany (azylanti).

Lhůta 90 dnů je stanovena proto, že by se bez této lhůty povinnost vztahovala např. i na turisty, kteří Českou republikou jen projíždějí, nebo naopak na české občany, kteří se delší dobu zdržují v zahraničí. Povinné předškolní vzdělávání

se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením, což je zásadní rozdíl oproti povinné školní docházce, kde taková povinnost je.

Zákonný zástupce dítěte **je povinen přihlásit dítě k zápisu** k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu (dále jen spádová mateřská škola), pokud zákonný zástupce nezvolí pro dítě **jinou mateřskou školu** nebo jiný způsob povinného předškolního vzdělávání.

Je-li dítě přijato do jiné než spádové mateřské školy, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost bez zbytečného odkladu řediteli spádové mateřské školy.

Z uvedeného vyplývá, že dítě může plnit povinné předškolní vzdělávání nejen pravidelnou docházkou do mateřské školy (spádové nebo jiné), ale i jiným způsobem (viz níže).

Pokud se zástupce dítěte rozhodne pro plnění povinného předškolního vzdělávání docházkou do mateřské školy, má v souladu s § 1c vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů formu **pravidelné denní docházky** v pracovních dnech, a to v **rozsahu nepřetržitých 4 hodin** ve dnech, v nichž je dána povinnost předškolního vzdělávání.

Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách podle vyhlášky č. 16/2005 Sb., o organizaci školního roku, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétní termíny jednotlivých prázdnin v daném roce zveřejňuje MŠMT na svých webových stránkách.

Pokud se dítě do mateřské školy v době těchto prázdnin nedostaví, nepožaduje ředitel této mateřské školy po jeho zástupci omluvu. Ředitel mateřské

Postup správního řízení v bodech:

1. vyhlášení přijímacího řízení (po dohodě se zřizovatelem stanovení místa a termínu/termínů zápisu), stanovení kritérií přijetí ředitelem mateřské školy a zveřejnění všech informací na místě obvyklém;
2. evidence žádostí o přijetí (příhlášek) v evidenční pomůcce (podacím deníku nebo eSSL);
3. zahájení správního řízení na žádost, příp. přerušení řízení z důvodu např. neúplné nebo vadné žádosti, nedoložení informace o očkování u dětí mladších pěti let, nedoložení písemného vyjádření školského poradenského zařízení, popř. registrujícího lékaře u dětí uvedených v § 16 odst. 9 školského zákona;
4. založení spisu;
5. informace o registračním čísle uchazeče a termínu možnosti vyjádřit se k podkladům ve spisu před vydáním rozhodnutí, např. škola předkládá jako další dokument do spisu k podpisu zákonnému zástupci v den zápisu, pokud se zákonný zástupce ve stanoveném termínu dostaví, sepíše se zápis jako další dokument do spisu, ve kterém se uvedou případné námítky;
6. rozhodování (na žádost) podle § 34 a § 165 odst. 2 písm. b) školského zákona a podle celého správního řádu (musí být uvedeno ve výroku rozhodnutí);
7. oznámení rozhodnutí;
8. evidence odvolání;
9. autoremedura/předání spisů odvolacímu orgánu;
10. uzavření spisů (po nabytí právní moci rozhodnutí se spisy např. uloží do spisovny školy, kde jim začne plynout skartační lhůta).

školy stanoví začátek doby povinného předškolního vzdělávání v časovém rozmezí **od 7 do 9 hodin** a uvede jej ve školním řádu. **Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání** jejich neúčasti ve vzdělávání stanoví školní řád.

Ředitel mateřské školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte. Zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy (netýká se období prázdnin, viz výše).

Pokud se zástupce dítěte rozhodne pro **jiný způsob plnění povinnosti předškolního vzdělávání**, může si vybrat tyto možnosti:

1. **individuální vzdělávání dítěte**, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy;

2. **vzdělávání v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně** základní školy speciální;
3. **vzdělávání v zahraniční škole na území ČR**, ve které MŠMT povolilo plnění povinné školní docházky.

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání způsobem podle bodů 2 nebo 3, je povinen **oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy**. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte, tj. **do konce května**. Zákonný zástupce dítěte může pro dítě v odůvodněných případech zvolit možnost individuálního vzdělávání. ■

Autorka se specializuje na správní řízení ve školách